

**JEAN-CLAUDE
MOURLEVAT**

Jefferson

Een verdwijning met een staartje

Vertaald door Lies Lavrijsen
en Els Dumez-Blocken

Lannoo

Het Renault-bestelbusje dat met vijfenveertig kilometer per uur door de koude regen kwam aanrijden, zag eruit alsof het de Tweede Wereldoorlog nog had meegemaakt. Het helde een beetje over naar rechts, de mossig groene carrosserie rammelde zowat uit elkaar en de twee bolronde koplampen gaven het de ogen van een zielig diertje.

Vlak na een bushalte sloeg het busje rechtsaf, een zandweg op, en reed stapvoets door tot aan het huisje aan het einde van de weg. Daar aangekomen keerde de bestuurder zijn voertuig alvast, zodat hij meteen weer kon vertrekken, trok de handrem aan en drukte op de claxon, die een hees en ietwat komisch *honk-honk* voortbracht.

Op de hele rechterkant van het busje stond een schildering in felle kleuren: roze en groen. Er was een breed lachend, jong varken in werkoverall op te zien, met een reusachtige Engelse sleutel over zijn schouder. Naast zijn

hoofd stond in kakelbonte en zo te zien met de hand geschreven letters:

Uw verwarmingsmonteur? Gijsbert!

En daaronder, in kleinere letters:

Ketels, radiatoren, ventilatie...

En daar weer onder een telefoonnummer.

Het gekste was nog wel dat er uit het busje een varken sprong dat als twee druppels water op het geschilderde varken leek, alleen dan zonder de Engelse sleutel. Hij deed het portier voorzichtig dicht, draafde naar de voordeur en klopte aan. Hij popelde zichtbaar van opwinding en ongeduld.

‘Jeff! Doe open!’

De Jeff in kwestie kon hem waarschijnlijk niet horen. In het huis stond de muziek zo hard dat de ramen meetrilden op de bassen. Gijsbert hoorde meteen dat het een nummer van SwineSong was, een van de beste rapgroepen van het land. De band bestond uit drie spitsvondige vrouwelijke everzwijnen die knetterden van de energie. Hun hit *Rakelings* had de top 10 van het jaar gehaald, dankzij het beroemde refrein: *‘Mijn voorgevel is knap / maar mijn bovenkamer knapper’*, waarmee ze bedoelden: we zijn dan wel leuk om te zien, maar we hebben ook hersenen! Binnenkort waren de drie hiphopsterren trouwens in de stad voor een optreden.

‘Doe open, Jeff! Ik ben het!’ riep Gijsbert ongeduldig en hij bonkte op het raam.

Meteen stopte de muziek en een paar tellen later verscheen Jefferson in de deuropening. Hij was een egel van zo’n zeventig centimeter, wat betekende dat hij net onder een gemiddelde mensentafel door kon lopen zonder zijn hoofd te stoten. Gijsbert was een goeie vijftien centimeter langer. Hoewel hij alleen thuis was, droeg Jefferson een onberispelijk gestreken broek en een geel-groen geblokte trui en had hij de punt van zijn fraaie kuif met behulp van wat haargel modieus in model gebracht. ‘Kom binnen.’

‘Nee, ik kom niet binnen, jij komt naar buiten. Ik heb een verrassing.’

Jefferson onderdrukte een zucht van ergernis: hij was hard aan het studeren en dit onaangekondigde bezoekje van zijn vriend kwam nogal slecht uit. ‘Oké. Ik trek mijn schoenen even aan.’

Gijsbert keek toe hoe Jefferson eerst zijn linker- en daarna zijn rechterschoen op het daarvoor bestemde krukje zette en zijn pantoffels in de schoenenkast opborg, ook al zou hij ze over tien minuten weer aantrekken. Zelf schopte Gijsbert zijn schoenen altijd in een hoek zodra hij thuiskwam, maar hij maakte zich al lang niet meer vrolijk om Jeffersons nauwgezetheid. Hij beet op zijn tong en wachtte, ook al kookte hij vanbinnen.

Toen Jefferson het busje zag, met de bontgekleurde schildering en de eenvoudige, maar geniale slogan *Uw verwarmingsmonteur? Gijsbert!*, bleef hij als aan de grond genageld staan.

‘Mag ik je voorstellen: dit is Tineke’, zei Gijsbert trots.

‘Is dat busje van jou?’

‘Tuurlijk, wat dacht je dan? Hoe vind je haar?’

‘De schildering is prachtig. Heeft je zus die gemaakt?’

‘Ze heeft talent, hè?’

‘Ja, echt heel mooi. Maar dat busje, tja...’

‘Tja wát?’

Jefferson kon niet zeggen wat hij echt dacht: dat het busje een rijdend wrak was, een aftandse rammelkast, rijp voor de sloop. ‘Hoeveel kilometers heeft Tineke op de teller?’

‘Jeff, je vraagt een oude dame niet naar haar leeftijd, da’s onbeleefd. Bied je excuses aan en stap in.’

Het was verbazend warm voorin, maar goed, dat was ook het minste wat je kon verwachten van het busje van een verwarmingsmonteur. Een ander pluspunt: de motor, die Gijsbert niet uit had gezet, liep als een tierelier.

‘Je hoort de motor wel goed, zeg!’

‘Wat?’

‘DAT JE DE MOTOR WEL GOED HOORT!’

‘Ja,’ grapte Gijsbert, ‘zo weet je tenminste zeker dat je er een hebt...’

Hij herinnerde Jefferson eraan dat hij sinds een maand officieel zijn eigen baas was en dat zijn ouders hem daarom, op aanraden van zijn neef Marcel, dit kleine technologische wonder van nog geen dertig jaar oud cadeau hadden gedaan. Marcel was buschauffeur bij Reizen Tienpondt en wist alles over auto’s. Op het eerste gezicht was dit bestelwagentje misschien een beetje versleten... *En op het tweede gezicht nog meer*, bedacht Jefferson, met een blik op een roestvlek op het dashboard.

‘O, maar dat is geen roest, meneertje!’ protesteerde Gijsbert, die hem zag kijken. ‘Nee, dat is corrosie.’

Omdat het harder was gaan regenen, zette hij de ruitenwissers aan. Jefferson schoot in de lach. Een van de twee wissers gleed soepel over de voorruit, maar de tweede bewoog met schokkerige sprongetjes, alsof hij achter zijn grote broer aan probeerde te rennen. Iemand anders was misschien boos geworden, maar Gijsbert wist een goeie grap altijd wel te waarderen en schaterde met Jefferson mee tot ze er buikpijn van kregen. Al sinds ze op de basisschool vrienden waren geworden, hadden ze geregeld de slappe lach samen. Soms was dat hun duur komen te staan, want ze hielden zo van lachen dat ze vergaten bang te zijn voor straf. Het eindigde er maar al te

vaak mee dat ze samen in de hoek belandden, schuld-
bewust, met hun handen op hun rug, en dan moesten
ze elkaar vooral niet aankijken of alles begon weer van
voren af aan.

En nu was Gijsbert zijn eigen baas! Jefferson merkte
dat hij stiekem een beetje jaloers was op zijn vriend, die
nooit meer examen hoefde te doen, nooit meer cijfers zou
krijgen. Na een opleiding van drie jaar kende hij zijn vak
en nu ging hij zijn eigen geld verdienen, zelfstandig en
vrij. Misschien zou Gijsbert binnenkort zelfs wel trouwen
en een gezinnetje stichten. En dat terwijl hij, Jefferson,
nog midden in een lange studie zat die hem godweetwat
zou opleveren. Geografie was interessant, dat zeker, maar
hij had nog vijf lange semesters voor de boeg, als hij niet
zakte tenminste.

‘Oké, Gijsbert, ik moet weer aan de slag. Maandag
beginnen mijn tentamens en ik ben volop aan het blok-
ken. Al sinds vanochtend.’

‘Aan het blokken, dat zal wel... Met SwineSong op
de achtergrond?’

‘Nee joh, ik had pauze... Heb je zin in koffie, trou-
wens?’

‘Nee, ik kwam je alleen deze slee even laten zien. Ik
moest hier toch in de buurt zijn voor een reparatie. En
daarna ga ik nog even langs bij een klant – je kent haar

trouwens. Simone, van onze reis met de Tienpondtjes, weet je nog?’

Natuurlijk wist Jefferson dat nog. Vier jaar geleden waren Gijsbert en hij met een georganiseerde groepsreis van Reizen Tienpondt naar Stedeburg vertrokken, in het land van de mensen. Het was hun dekmantel geweest om onderzoek te kunnen doen naar de moord op meneer Edgar, de kapper van *De Scherpe Schaar*. Simone, een lang, jong en een beetje neerslachtig vrouwtjeskonijn, had hen wel aardig gevonden. Ze was de enige van het Tienpondtgezelschap die in haar eentje aan de reis had deelgenomen en ze was heel aanhankelijk geweest, om het zo maar eens te zeggen.

‘O, mooi, klim straks dan maar op een krukje en geef haar een zoen van me. En laat me weten of ze al een man heeft gevonden.’

‘Top.’

Jefferson sprong het busje uit en haastte zich naar zijn voordeur om te schuilen voor de regen, die inmiddels met bakken uit de lucht viel. Hij keek het wegrijdende busje na, dat nog een laatste keer vriendschappelijk *honk-honk* deed.

Hij wierp een blik op zijn horloge. Vijf uur. Hij kon nog ruim een uur studeren voor hij aan zijn avondeten moest beginnen. Toen hij zich opnieuw over de wereld-

kaart van een zekere Ptolemaeus boog, die in het jaar 168 van onze tijdrekening was gestorven, vroeg hij zich weer af of dit nu het echte leven was en of hij niet beter had kunnen leren hoe je champignons kweekt, bijvoorbeeld, of fietsen repareert. Maar goed, een halfuur later werd hij alweer zo door zijn studie in beslag genomen dat hij nergens ter wereld liever had willen zijn en je met een trompet in zijn oor had kunnen toeteren zonder dat hij het merkte.

Die Ptolemaeus dacht dan wel dat de aarde volmaakt onbeweeglijk in het centrum van het heelal zweefde, maar ondanks die kleine uitglijder had hij toch maar prachtige kaarten gemaakt, die al met al lang niet slecht waren. Bestonden de originelen nog en kon hij die ergens in het echt gaan bekijken, in plaats van op een scherm? Bestonden er misschien nog oudere kaarten?

Dat zat Jefferson net uit te zoeken toen zijn telefoon, die voor hem op tafel lag, begon te trillen en heen en weer te dansen. In één klap kwam hij tot het besef dat het halfacht was, dat zijn ogen prikten, dat zijn maag rammelde en dat Gijsbert hem belde.

‘Jeff! Kom snel!’

‘Hoe bedoel je, kom snel? Waar ben je?’

‘Ik ben bij Simone. Er is iets aan de knikker.’

‘Er is wát?’

‘Er is iets niet pluis. Je moet komen.’

‘Maar waar is het? Ik heb geen auto, weet je nog.’

‘Dan kom je maar op de fiets! Ze woont een kilometer of drie, vier bij je vandaan. Rij naar de vijver en sla vlak daarvoor rechtsaf. Het is het derde huis, met dat rare luik.’

‘Gijsbert, het regent pijpenstelen.’

‘Nee, hoor. Het is droog.’

Jefferson wierp een blik door zijn raam en moest toegeven dat het inderdaad was gestopt met regenen. ‘Vooruit dan maar, ik kom eraan.’

‘Haast je!’

Het was half februari en hij had zijn fiets de hele winter niet gebruikt. Als hij naar de stad moest, nam hij bij slecht weer de bus en anders de benenwagen. Hij haalde zijn fiets uit het schuurtje, waar hij drie maanden had staan doezelen, wreef het stof eraf, pompte gauw de banden op, controleerde of de lichten het nog deden, sprong in het zadel en reed zo hard hij kon in de richting van de vijver. Het duurde niet lang of zijn broekspijpen zaten onder de opspattende modder. Hij gromde. Dat werd weer een was draaien, morgenvroeg.

Na het kruispunt telde hij de huizen. Eén... twee... drie... Er brandde een buitenlamp naast de voordeur. Aha, dat had Gijsbert dus bedoeld met ‘dat rare luik’:

het zat bij het linkerraam op de bovenverdieping en viel inderdaad moeilijk te missen. Terwijl de andere drie luiken onder een laag afbladderende, roomwitte verf zaten, was dit luik kersenrood geschilderd. Het leek erop dat Simone de luiken een fris kleurtje had willen geven, maar opeens van gedachten was veranderd. De verf was uitgelopen, de ladder lag in het gras onderaan de muur, met de verfpot en de kwast ernaast. Was Simone gevallen en ernstig gewond geraakt? Maar in dat geval had Gijsbert vast een dokter gebeld, geen geografiestudent.

Hij zette zijn fiets tegen de brievenbus, waarop kortweg ‘Simone’ stond, met een bloemetje in plaats van een puntje op de i.

Nauwelijks had hij aangebeld of Gijsbert deed de deur open, bleek als een vaatdoek en zichtbaar van streek. ‘Kom gauw kijken...’

Jefferson deed zijn drijfnappe schoenen uit en ging naar binnen. Gijsbert praatte zachtjes en sloop bijna op zijn tenen door de gang, wat allesbehalve zijn gewone manier van doen was. Jefferson vond het allemaal hoogst verontrustend en liep met een knoop in zijn maag achter hem aan. Vier jaar eerder had hij het levenloze lichaam van meneer Edgar aangetroffen op de tegelvloer van diens kapsalon, met zijn eigen schaar in zijn borst, en het had maanden geduurd voor hij over die schok heen was.

Dit zou toch niet weer zo'n nachtmerrie worden? Was Simone... dood? Had iemand haar in stukjes gehakt? Haar in de voorraadkast aan een haak gehangen, zoals de vrouwen van Blauwbaard? Haar laten stikken in een hoofdkussen? Haar met de stang van de stofzuiger de hersens ingeslagen? Jeffersons verbeelding sloeg op hol.

Ze liepen door de kleine woonkamer. Alles zag er heel normaal uit. Op een laag tafeltje lag een notenkraaker naast een kommetje verkruimelde notendoppen. Op een krukje stond een klein televisietoestel met een tv-gids erbovenop. Aan de muren hingen twee rekken propvol boeken en vakantiefoto's. Jeffersons blik viel op een zorgvuldig ingelijst exemplaar waar de voltallige groep Tiendpondtjes op stond. Waarschijnlijk had Roxanne, hun gids, die foto gemaakt. Simone, de langste van allemaal, stond helemaal achteraan te glimlachen.

'Daar... in haar werkkamer...' fluisterde Gijsbert en hij wees met zijn kin.

'Is het volgens jou echt nodig dat ik...' begon Jefferson met knikkende knieën.

'Ga maar. Ik heb alles laten liggen zoals het lag.'

Die laatste zin nam Jeffersons laatste twijfels weg. Hij dacht dat hij ging flauwvallen, stootte een pijnlijk, verdrietig *frèèèèèèhh* uit, glipte langs zijn vriend heen, stapte het kantoortje binnen en zag daar precies wat hij

het minste verwachtte, namelijk: niets. Hij draaide zich vragend om naar Gijsbert.

‘Op het bureau, Jeff. Die brief.’

Hij liep verder de werkkamer in. Simones schrijftafel was netjes opgeruimd. Aan de linkerkant lag een dichtgeklapte laptop, met een draadloze muis erop. Aan de rechterkant stond een pot met een kleurig boeket van potloden en pennen. In het midden van de tafel, in het volle zicht, lagen twee met de hand beschreven velletjes A4-papier. De aanhef luidde: ‘Beste Gijsbert’. Jefferson draaide zich opnieuw om.

‘Eigenlijk was-ie voor mij bedoeld, Jeff, maar je mag hem lezen.’

Simone had een priegelig handschrift en het kostte Jefferson, die op de bureaustoel was gaan zitten, meerdere minuten om de vier kantjes te lezen. Toen hij ze weer op het tafelblad legde, moest hij zijn bril afzetten en zijn ogen droogwrijven. Als Gijsbert er niet was geweest, zou hij tijdens het lezen van de brief minstens twee keer in tranen zijn uitgebarsten, zo goed kende hij zichzelf wel.

‘Arme Simone, ach, arme Simone, wat heb ik met haar te doen’, zei hij, terwijl hij overeind kwam. ‘Ik begrijp best dat je hier ondersteboven van bent.’

Gijsbert stond nog steeds in de deuropening van de werkkamer, met een hand op zijn buik. Hij zag niet langer

bleek, eerder groen. ‘Ja,’ kreunde hij, ‘en bovendien had mijn vorige klant net appelbeignets gemaakt. Ik kreeg een hele bak mee en daar heb ik van gesnoept terwijl ik aan zijn ketel sleutelde.’

‘Heb je er veel gegeten?’

‘Ja. Zeventien, als ik me niet vergis.’

De vertaler ontving voor dit boek een projectbeurs van Literatuur Vlaanderen.

www.lannoo.com

www.de-leukste-kinderboeken.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, nieuwe aanbiedingen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2023

ISBN 978 94 014 9594 3

D/2023/45/428 – NUR 282/283

Omslagillustratie: Martijn van der Linden

Oorspronkelijke titel: *Jefferson fait de son mieux*

© Gallimard Jeunesse, 2022

© Vertaling: Lies Lavrijsen en Els Dumez-Blocken

© Nederlandse editie: Uitgeverij Lannoo nv, 2023

Vormgeving: Studio Lannoo (Mieke Verloigne)